

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.

Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Perfidie dublă.

Diarele din capitală cu deosebită perfidie continuă atacurile asupra Esceleției Sale metropolitului nostru.

Din incidentul arderii unui stindard unguresc în Caransebeș, în sara de Vineri spre Sâmbătă, întreaga presă magiară a tăbărit asupra bisericii noastre. Cine altul decât românii greco-orientali au putut insulta în acel chip insigniile statului. Și deore-ce în Caransebeș există o episcopie și un seminarium român greco-oriental, lucru natural, că aceștia au insultat statul. N'a făcut insulta însuși episcopul, a trebuit să o facă tinerii teologi greco-orientali din Caransebeș cari cresc sub îngrijirea Preasfântiei Sale.

Și faptele întrăgă presa din capitală a pus atentatul în sarcina teologilor români din Caransebeș. Diarul „Budapesti Hirlap” din acest incident a pretins nu numai închiderea, ci chiar cassarea seminarului din Caransebeș. În acel cas vor prinde minte și episcopii și consistoriele, și profesorii și directorii cum trebuie respectat statul și pretensiunile lui.

Ca perfidia să fie și mai mare, diarul „Pesti Napló” a adus atentatul în strânsă legătură cu cerculariul Esceleției Sale metropolitului nostru. Factualul metropolit al valachilor în loc de a îndemna ca credincioșii bisericii greco-orientale să jubileze din totă inima, i-a reflectat să mediteze asupra trecutului lor propriu și asupra viitorului.

Cerculariul revoluționar a avut efect, căci teologii din Caransebeș au ars stindardul unguresc.

Acuma după ce s'a constatat, că tinerii teologi de sub păstoria înțeleptă a Preasfântiei Sale dela Caransebeș nu au ars stégul, ci din contră au luat parte activă la sărbările scolare din incidentul iubileului, diarele din capitală nu au bunul simț se revăce insultele făcute, să dea cuvenita satisfacțiune bisericii și prelaților insultați. Din contră, ele continuă cu calumniarea, căci din calumni tot se lipsește ceva după proverbul strămoșilor nostri. Bi-

serica greco orientală română, fanaticul prelat trebuie calumniat cu sistem, căci așa convine curentului șovinist de ași.

Dacă nu din incidentul cerculariului e vinovat metropolitul în această afacere, care nu are nimica cu teologii din Caransebeș, apoi din al incident trebuia el să fie aflat vinovat.

Incidentul acesta îl află „Budapesti Hirlap”, care ni-a sosit tocmai acuma. Acest diariu a fost, care a pretins cassarea institutului teologic din Caransebeș, lăind tendențios vestea, că teologii români au făcut atentatul.

Acuma după ce s'a constatat că tinerii teologi din Caransebeș nu sunt mestecați în acea afacere condamnată trebuie căutată o explicație corectă, cu care să se pōtă lovi în metropolitul român greco-oriental.

Ōmenii dotați dela bunul Dumnezeu cu bună fantazie, ușor știu făuri explicații după plac. Diariul din cestiune vorbind despre incidentul din Caransebeș, află explicația, și ță cum o dă spre edificarea publicului magiar:

„Cu ocaziunea sinodului gr.-ort. român din Sibiu a fost vorba, că în Sibiu s'au edificat pentru institutul teologic de acolo un palat cu 200,000 fl. Archiepiscopul Miron Romanul a fost în contra planului, pentru-că, așa dăce, ce folos de acel palat frumos, dacă preste vre-o câțiva ani va rămâne gol; căci el are scire pozitivă despre aceea, că guvernul de dragul unei facultăți teologice centrale va desfășura pe cale legislativă institutele teologice gr.-ort. române dela reședințele episcopesci.

Dela declarațiunea acestă a metropolitului tot mai mult s'a lăfit vestea ca scire pozitivă, că guvernul se pregătește, deși nu a le închide, dar cel puțin pe cale legislativă a reglementa institutele teologice gr.-ort. punându-le sub inspecțiunea statului. Astfel fiind intențiunea guvernului, ultraistii caransebeșeni au creșut cu siguranță că guvernul în cazul acela, dacă vătămarea stégului întradever o au eșfuit elevii de teologie, se va folosi de ocaziune, ca imediat să introducă cercetare severă în contra institutului teologic dela Caransebeș.

După ce rezultatul unei astfel de cercetări din punct de vedere patriotic în institutele teologice greco-orientale române abia ar fi excepțional, domniile acestia, ca rezultat imediat al vătămării stégului în prima linie au creșut, că guvernul va închide deocamdată în mod provisoriu sau în cas mai grav pentru totdeauna institutul teologic de aici, ță în rëndul al doilea va pune toate institutele teologice sub inspecțiunea statului.”

Despre desbaterile sinodului din anul acesta multe verzi-uscate s'au publicat în diaristică și toate cu rea tendință. Povestea acestă încă nu o am cetit nicăiri, deorece despre facultatea centrală teologică din capitala țerei, care se vede a fi idea predilectă a curentului de magiarizare, nu a fost vorba în decursul desbaterilor sinodali din archidieceasă.

A trebuit deci inventată o fabulă cu speciala menițiune de a lovi în metropolitul nostru.

Cu asemenea perfidie încă trebuie să ne facem samă, căci pare ni-se presa magiară ași mîne față cu biserica noastră va ajunge la refrenul cunoscut din vechime. . . . „delendam esse, censeo”.

Așa cu biserica, așa cu metropolitul, dară una se nu o uite presa magiară, se nu o uite curentul bolnăvicios de ași al magiarisării, și cei ce stau dōră la spatele lor, se nu credă, că păruta apatie a bisericii celei vii în fața acestor atacuri va continua în starea cunctativă de ași.

Biserica cea viuă va izbucni în protest sărbătorește, când va vedea că presa, opiniunea publică și dōră și alții cred a trece preste biserica și dignității ei cu o trăsătură de penă.

Paciența încă are margini!

Cerculariul metropolitului.

Nesățios, cum este, molochul șovinismului de rasă, care acuși-acuși nu-și mai încapă în piele, a pretins dela metropolitul nostru și imposibilul.

A pretins să jubileze atunci, când inima-i sângere de durere.

A pretins să salte atunci, când doctrinele și drepturile creștinismului dîlnic se calcă în picioare, atunci, când în special drepturile bisericii sale nu numai se nesocotesc, ci mereu se șurghunesc.

A pretins, ca îmbrăcându-și pe mama veduvită din negrul dolii în haină de mirasă, se o mai și conducă la ospēțul străin și acolo să danseze împreună. . . .

Și ce a făcut metropolitul?! A dat pacea sa celor ce vor să jubileze, a spus celor ce nuntesc, că nu vrea să le conturbe ospēțul, dar a ținut să spună și aceea, că mama sa, maica noastră biserica, în negra-i jale nu pōte salta, nu pōte lua parte ca dansantă la ospēțul lor, ci ea va rămâne acasă cum se cuvine unei veduve ce jelesce de un vitreg tratat, ea va sărbătorii meditănd asupra trecutului seu atât de jalnic și totuși atât de demn, — ea va îmbrăca haina de sărbătore, nu însă ca să danseze, ci ca în consciința acestui trecut demn, mulțumind de toate și pentru toate marelui povățuitor al tuturor, să contempleze un viitor mai fericit, la care blanda mamă suride. . . .

Și noi sperăm a dis înaltul prelat și noi sperăm, că am încheiat un mileniu de suferințe, — și noi sărbătorim un trecut cinstit și mai sărbătorim speranța unui dulce viitor. . . .

Va să dăcă, cerculariul metropolitului a fost o declinațiune a invitării în forma, ce i-s'a făcut, dar a fost o declinațiune dată în modul cel mai cuviincios și cu motivarea cea mai justă, cea mai demnă, cea mai perfectă și cea mai loială.

Er pentru noi, biserica sa cea strămoșească, cerculariul metropolitului a fost mai mult. A fost un avis categoric și neîndoios, dat celor puterici, pentru-ca să se scie pretutindeni, că noi cu mic cu mare ținem cu sănțenie la biserica noastră română și ortodocșă, și a fost o îmbărbătare nespuse de prețioasă pentru toți fii acestei biserici, ca se țină strîns la biserica lor

tical numai cu greu va putē sedē altfel decât drept.

Pe basa celor dîse îmi iau voie a atrage atențiunea forurilor scolare asupra bunătății scrierii verticale și a propune, ca să se facă încercări cu ea în școlile elementare.

Pentru a cruța timpul și a fi siguri de succes, Dr. Schubert recomandă spre strictă observare următoarele experiențe, ce rezultă din încercările deja făcute cu scrierea verticală:

1. Lucru de căpetenie e a ținē tabla sau caietul în poziție drēptă la mijloc; nu e destul cu scrierea pe tablă a unor litere verticale drept model.

2. Pentru menținerea poziției drepte la mijloc e de lipsă ca șirele să fie scurte, căci altfel cătră capēțul șirului trece vērful penii afară de mijlocul corpului. Mai cu samă pentru prima instrucțiune se nu fie șirele mai mari de 8—10 centimetri. Tăblițele de scōlă trebuie împărțite prin linii verticale în 2 sau 3 despărțăminte și pe fie-care separat scris. Nu e consult a scrie șire mai lungi împingēnd tăblița din când în când.

3. Să se încungiure a scrie după modele, ce zac pieșiș în stînga, pentru-că așa ajung copii toamai între caiet și model, prin ce s'ar perde poziția la mijloc a celui din-

FOIȚA.

Scrierea verticală din punct de vedere igienic.

(Tr. după Dr. Süßmann de Dr. Beu.)

(Înceiere.)

Guvernul bavarez a ordonat în 1890 introducerea scrierii verticale în diferite institute pe baza părerii camerei medicale din țară, — acelaș lucru îl făcu în 1892 guvernul croat, ță în Viena se esercitează acest fel de scriere în circa 80 de institute de învățământ etc.

Învățătorul Wald din Türk laudă scrierea verticală în chipul următor: a) Copii sed țepēn, drept, nu se plēcă înainte, și anume nu numai la scris, ci în urma obiceiului nici la celelalte obiecte de învățământ. Ei nu se mai aședă cu cōtele pe bancă.

b) Ochiul se cruță în mod însemnat: el nu ajunge prea aprōpe de tablă și rămâne aprōpe tot în aceeași distanță dela litere.

c) La scrierea verticală pieptul nu se apasă de dunga scândurii de scris, e totdeuna

liber și respirația nu se îngreunează*). Proivnicii scrierii verticale afirmă, că ea e contrară mișcării naturale a mîinii; acestora le rēspunde oculistul Dr. Schubert din Nürnberg astfel: „Ce a putut îndemna omenirea ca vēcui de-a rëndul să se folosească scrierea verticală, dacă ea se împotrivesce mișcărilor regulate ale mîinii? De bună samă își are motivele sale, că de doi secolii înocōe scrierea a luat pe încetul o direcție plecată spre drēptă; ea aduce servicii scrierii grăbite. E afară de ori-ce îndoelă, că scriind grăbit e mai plăcută mîinii scrierea piezișă. Dar în scōlă, mai cu samă în anii dintăi, e vorba de scriere precugetată, mai mult desemnătore. Copilul are lipsă de mult timp până-ce umple un rënd. De-ce se-i primejduim dară ochii și spinarea prin nisce poziții ale caetului, cari sunt de folos esclusiv pentru scrierea grăbită?”

Dacă ne gāndim la ținuta, ce de obicei o au copii la scris, trebuie să ne mirăm, că nu ocupă mai mult teren mișcarea pentru îmbunătățirea acestor stări. Copiii observă de regulă următōrea ținută a corpului la

*) Zeitschrift für Schulgesundheitspflege 1889, 90—92.

străbună, se țină sus salutea ei — și inimile sus....

Mulți sunt însă, amici și inimi, pe cari cerculariul nu i-a satisfăcut.

Ignorând pe cei din urmă, ne vom ocupa puțin cu păreriile celor dintâi.

Metropolitul nostru, ȋic, ei din înalta pozițiune, ce ocupă, și în iubireai de neam și de biserică, de cari de atâtea ori a dat înalte doveȋi, nu putea se face două lucruri: 1° nu putea se se supună orbiș ordinului ministerial, fără de a-și face datorința, dând anume tocmăi în acest moment de mare importanță istorică espreșiune durerilor ce strâng pieptul bisericeii șale... și 2° nu putea, căci nu este de erudițiunea și demnitatea sa, se face politică de stradă; se respingă în mod brusc invitarea, dar nu putea nici se lase a-i ieși din penă nisece frase góle, cu cari eventual cei puternici s'ar fi mulțumit, ar fi rămas însă în decepțiune biserica sa.

Putea însă, ȋic tot acesti amici, se face al 3 lea lucru. În vederea agitațiunei generale, ce stăpânesce presa magiară și a situațiunei critice, în carea se află biserica, putea dóră se nu reflecteze la ordinele ministrului, putea se tacă, putea mai ales în acest timp cu totul agitat se nu se espună unei ostilități atât de înverșunate.

Ei da, acesta o putea face Metropolitul!

Dar nu o-a făcut, ci s'a spus: Au dóră de prima dată s'a spus Metropolitul nostru?

.... Au dóră nu în deplină conștiință și cu deplină demnitate s'a spus acum și alte dăți?

.... Au dóră pe pieptul seu strălucesc insigniile plecării?..

.... Nu! Metropolitul nostru s'a spus totdeuna pentru biserica sa. Și ceea ce acum a făcut este un protest, dar un protest, cum iese din penă omului espert și erudit, este un protest demn și solemn.

N. M.

Metropolitul nostru atacat.

Publicăm acum scrisórea, care o a adresat redacțiunei ȋiariului „Pesti Napló“ Escelenția Sa metropolitul nostru după atacurile, pe cari le-am produs în numărul nostru de Marți, și nóuele atacuri ale numitului ȋiariu.

Publicul cetitoriu își va face judecata sa în această afacere.

Țta ce aflăm în numărul 129 al ȋiariului „Pesti Napló“ din Maiu a. c. st. n.:

tăiu. Sau se se scrie modele pe tablă, sau se fie imprimare în caiet, cum e bună órá scóla pentru scrierea verticală a lui Scharff (Scharff's Steilschriftschule).

4. Brațele inferioare trebuie se zacă cu două părți pe masa de scris și anume de tot simetric, așa ca ele se se întâlnească înaintea mijlocului corpului și aicea se formeze un unghiu drept (Toldt); fie-care braț se taie dunga mesii într'un unghiu de 45°. Amândouă cótele, așa dară și cel drept, se stee barami de o palmă departe de corp; dar distanța amândouă se fie egală.

5. La scris se stee palma mâinii vertical s'au ceva aplecată spre stânga. Marginea palmei de cătră degetul cel mic se nu atingă masa; mână se-și aibă raȋimul în marginea din afară a unghiei degetului celui mic, care dimpreună cu degetul inelului și cel din mijloc se fie puțin încovăiat, degetul arătător se fie de asemenea ceva încovăiat, dar se nu se îndóie la încheieturi.

6. Condeil se nu se apuce nici odată prea aprópe de penă și se-și aibă punctul de răȋimare între degetul cel mare și cel arătător.

Capetul de-asupra al condeilului se fie îndreptat spre cot, ér nu cătră umér sau piept.

7. Brațul, cu care scriem, se se misce

Dela domnul arhiepiscop greco-nunit Miron Român ne-a sosit astăȋ urmă-tórea epistolă:

Sibiu, 8 Maiu 1896.

Onorată Redacțiune!

Epistola ce mi-o aȋi adresat ca răspuns în fruntea fóiei dvóstre din Mercuria trecută Nr. 125, e scrisă într'un ton așa de iritat, încât față cu aceea, chiar de aș avé timp și voie ca pentru clarificări se me pun une-ori în contact cu ȋiarele, în acest cas acel ton, apoi onestitatea, precum și simȋul propriu mă dispenseză dela ori-ce polemie; în locul acesteia permită-mi onorata redacțiune, ca în fóia dvóstre altecum fórtre preȋuită, pe carea eu o cetesc totdeuna cu atențiune, se-mi esprim speranța: că onorata redacțiune, dacă odată i se va alina animositatea provocată póte pe drept de alte incidente regretabile, a bună sémă va afla însăși, că în dispozițiunea sa agitată m'a atacat fără temeiu, fără drept, și deci în mod nedemn.

Sincer stimătoriu
Miron Romanul.

La această epistolă noi ne dăm răspunsul în următoarele:

Escelenția Vostră, domnule arhiepiscop!

Escelenția Ta ne-a provocat în ȋilele trecute ca se adevérim cu fapte nerestălmăcibile fanatismul Escelenției Tale, ori se retragem acusa cuprinsă în atributul „fanatic“. Noi la acesta am stat înainte cu un astfel de argument, la a cărui autenticitate nu încapă nici un cuvânt: cu epistola pastorală proprie a Escelenției Tale. Din acest teribil document noi am desfăcut timbrul fanatismului distrugătoriu de stat, tendentele cinice tradări de patrie. La acesta Escelenția Ta ne răspunde acum, că nu póte sta de vorbă cu noi, căci suntem agitați. Dar cum naiba se nu fim agitați? Apoi ne rugăm de iertare: a nu te revolta asupra pastoralei Escelenției Tale, ar fi însăși lesă majestate.

Pofuți numai încordându-Vé puțin preȋuita fantasie, a vé transpune faptul în România. Milostiviți-vé a vé închipui, ce s'ar întâmpla óre în Valachia deja rescumpérată, dacă óre-caré principe bisericesc ar face aceea, ce ai făcut Domnia Ta cu noi, domnule arhiepiscop, tocmăi în preséra milleniului?

Dacă în devoțiunea națiunei dispuse spre bucurie ar fi strigat acolo glasul pătimaș al unei pastorale arhiepiscopesci, amărăciunea respânditoare de ură, agresiunea contrară statului: scie domnul arhiepiscop ce s'ar întâmpla cu autorul unei astfel de pastorale în libera și fericita Românie? I ar trage de sub el tronul arhiepiscopesc, l'ar tîri înaintea judecătoriei și l'ar arunca în temniță, ér poporul ar aplauda represaliei și ar saluta în-sufletit dreptatea severă.

Aici la noi principele bisericesc a valachimei apăsate póte înjura nepedepsit națiunea magiară, póte loví în tață statismul magiar ce-și serbeză existența sa de o mie de ani: tronul nici i se scutură, înaintea legii nu l'citéză, sbir nu l'persecută, póte dormi liniscit

mai de multe-ori în drépta, dar totdeuna paralel cu poziția de mai înainte.

8. Tabla și hărtia trebuie împinsă în sus după fie-care șir, ca distanța între penă și marginea mesii de scris se fie mereu aceeași și coréspondătoare. Acesta condiționeză scânduri de scris late.

9. Linia, care împreună umerii sau ochii, se fie paralelă cu pământul în tot decursul scrierii, partea superióră a corpului se nu se plece înainte, peptul se nu se raȋime de dunga mesii, capul se fie puțin plecat și distanța ochilor dela scrisóre 30 până 35 centimetri.

10. E fórtre consult a întreprinde scrierea pe câteva minute la mici intervale și a face eserciții gimnastice, cari se pot esecuta ședând, bună-óra: întindeți trunchiul corpului! ridicăți umerii! dați umerii îndérét! învêtiți umerii! dați céfa îndérét! și mai multe de acestea. Brațele se pot pune la aceste eserciții în cruce pe piept sau se se lase libere în jos.

Urmând acestor reguli se va obȋne o scriere corectă și o ȋinută corporală sănătósă din partea tinerimei, prin ceea-ce s'ar aduce serviciu îndoit igienei. („Transilvania“.)

bine sciind, că nici un fir de păr nu i se va strimba. Noi pentru acesta nu vom murmura. Răbdarea maritimă totdeuna a fost virtutea Magiarului și rămână-i ca virtute și de aci înainte. Dar una se fie bun a ne concede graȋos, ca se ne turburăm asupra procedurii Escelenției Tale, și se ne spunem agitați opiniunea asupra ei. Au dóră aȋi binevoit a aștepta, ca națiunea pălmuită rostind mulțămítă cu supunere, se-și întindă milostivelor palme ale Escelenției Tale și celalalt obraz?

Da, suntem agitați și scandalisarea agitată ne e fórtre îndreptăȋită. Și cât ne este de îndreptăȋită, las' se arete următoarele rapórtre telegrafice, din cari se vede, în ce fel de pământ roditoriu au cădut învêțaturile pastoralei Escelenției Tale.

Binevoiti a ceti și a vé delecta în succesele repeȋi:

Lugoș, 9 Maiu. Elementul român patriotic în frunte cu preoȋimea greco-catolică, a arborat stégul naȋional magiar. Dar o bună parte a Românilor murmura tare și se pregătesce cu putere la o contra-acțiune. E de temut, că încercarea îmbucurătoare va avea trist sfêrșit.

Decât bravii lugoșeni mai brav s'au purtat eminenȋii caransebeșeni, precum arată această telegramul următoriu:

Caransebeș, 9 Maiu. Aici aȋi diminéȋa ascultătorii institutului teologic român au ars tricolorul naȋional arborat din incidentul milleniului pe casa neguțătorului Iacob Heller. Vice-comitele Litsek Bela și Hollek comandantul jendarmeriei au sosit aici dela Lugoș, ca se introducă cea mai severă investigațiune.

Veȋi, Preamilostive Dómnre, acestea sunt fructele învêțaturii Domniei Tale. Și încă nici agitați se nu fim? Dar pacea internă a statului magiar, evlavia serbătorescă, unitatea legală, nu sunt nimic? Și insigniul glorios al națiunei magiare, care va eluptat bunăstarea și libertatea, sunt avere bastardă, pe care fitori preoȋi ai Escelenției Tale o pot profana liber? Acei candidaȋi de preoȋi dela Caransebeș sunt învêțecii Domniei Tale, stimate domnule arhiepiscop! Pastorală metropolitului lor i-a învêtat, cum se se serbeze milleniul, dar în contra noastră, în contra patriei lor.

Nu pofți dar a gira comod acusa agitațiunei contra patriei pe amagitorii de profesiiune ai poporului valach. Deosebirea între Escelenția Ta și aceia e numai atăta, că Escelenția Ta esci un perfid precant, ér ei perfidi temerari. Declarăm sincer, că ne place mai bine metódu lor: cel puțin în ei se află curagiul convingerii lor nimicitóre de patrie.

Ei îmbie maslac (venin) și dau maslac. Amestecă venin în piaȋa publică și-l vënd așa, că cel ce cumpără, trebuie se scie ce a téguit.

Dar Escelenția Ta învêlue în ostie sântă maslacul și vinde pe rogojina religiunei fanatismul naȋional. Da, în tonul celei mai mari agitaȋiuni condamnă această procedură.

Revista politică.

Demonstraȋia Sêrbilor din Belgrad contra milleniului prin arderea unui stég unguresc încă nu s'a terminat. În numărul trecut al ȋiariului nostru am amintit, că guvernului unguresc nu i s'a dat nici o satisfacȋie din partea guvernului sêrbesc prin faptul, că fostul prefect de poliȋie din Belgrad, Stefanovici, nu a fost destituit, ci din contra avansat, ca inspector de poliȋie. După o telegramă, care a primit o „N. P. Journal“ dela raportorul seu special, cestiunea s'a petrecut în chipul următor: Dl de Schiessl ambasadorul austro-ungar din Belgrad, îndată ce a aflat pe cale privată despre arderea stégului, a adresat o notă prim-ministrului Novakovici, în care — așa ȋice chiar ambasadorul, — i-a făcut trei pretensiuni: Întâi se împedece alte escese, al doilea se erueze și se pedepsescă pe vinovaȋi; al treilea se disciplineze pe prefectul politiei din Belgrad.

Eu i-am scris ministrului — ȋice Schiessl — la 4 óre p. m. și la 6 óre în aceeași ȋi am primit răspunsul, pe

care îl am în mână, răspuns, după care alte scandale se vor împedeca, se va introduce cercetare contra demonștrăȋilor și nu numai prefectul de poliȋie, Stefanovici, dar și comandantul de gendarmi, Marcovici, vor fi destinuȋi din posturile lor.

În punctul din urmă așa dar guvernul sêrbesc a întrecut pretensiunile mele, prin urmare am trebuit, se consider deocamdată satisfacȋia de suficientă.

Deja a două ȋi diminéȋa — continuă ambasadorul — cetesc în fóia oficială sêrbescă un ucas prin care inspectorul de poliȋie de pân' acum Bademlici este numit prefect de poliȋie în Belgrad și Stefanovici ridicat din acest post e numit inspector de poliȋie în minister. Denumirea lui Stefanovici într'un post, care ni s'a părut superior, a făcut penibilă impresie asupra mea, pentru-că un avansament nu e pedepsă, dacă într'adevêr e un avansament, căci de asta e vorba. Eu nu am făcut contra numirii de inspector de poliȋia a lui Stefanovici nici un protest formal, ci am cerut lămuriri dela guvernul sêrbesc de ce natură e această numire, pentru-că dacă însemnéză ea o promovare, atunci eu nu o pot privi ca satisfacȋie, ci ca un afront direct dat Austro Ungariei.

Astfel i-am spus-o eu prim-ministrului Novakovici — continuă ambasadorul — pe cale privată dar nu oficios. El m'a asigurat, că denumirea lui Stefanovici nu însemnéză nici decum un avansament; prefectul de poliȋie din Belgrad stă în rangul șefilor de cerc (nacelnik), între cari le este cel mai superior; apoi urmăză prefectii din Nisch etc. Inspectorul de poliȋie stă tot în rangul unui nacelnik cu tóte acestea sfera lui de activitate și vaȋa lui sunt inferióre unui prefect de poliȋie. Acesta e evident și din împregiurarea, că Bademlici inspectorul de pân' acum, pentru a cărui degradare n'au fost motive, a fost denumit prefect de poliȋie. Acesta e cuprinsul vorbelor schimbate privatim între mine — ȋice Schiessl — și ministrul-president Novakovici. O declaraȋie oficială din partea guvernului sêrbesc încă nu s'a dat. Pân' atunci satisfacȋia e ne-completă; eu sper însă cu siguranță, că și declaraȋia oficială va fi pe deplin satisfăcătoare. — Cercetarea contra celor vinovaȋi e în curgere. Un lucru e sigur, că matadorii și cei ce au ars stégul sunt studenȋi dela institutul teologic de aici. Un profesor se consideră ca urȋitor, un preot cu numele Vico, dalmaȋian de origine.

Am spus mai pe larg această cestiune după cea mai nouă telegramă specială, pentru ca publicul cetitor s'o cunóscă mai cu deamănuntul cu atât mai vêrtos, cu cât ea a făcut mare svon, a provocat interpelare în parlamentul magiar, ba unele foi și-au esprimat temerea, că din acest incident la aparență neînsemnat s'ar puté nasce și un resboiu.

Țta d. e. cum se esprimă „Fővarosi Lapok“ pe basa unor informaȋii luate din locuri competente. Guvenul unguresc este informat autentic asupra împregiurărilor și secretelor de după culise ale insultei sêrbesci. Este clar, că primministrul Novakovici cu aceste două note, care le-a trâmisi ministrului de externe și în care notifică retorsiunea: Destituirea ambilor funcȋionari vinovaȋi ca un *fait accompli*, i-a tras pe sfóra, pentru că el a retăcut faptul, că pe acesti amployaȋi i-a remunerat, dar nu i-a pedepsit. Nota lui Novakovici a fost falsă.

Noi credem raportului lui „N. P. Journal“: Cam așa vor sta lucrurile și astfel se vor delătura tóte neînȋelegerile fără de-a se provoca vre un conflict între puteri! Dar, pentru că guvernul sêrbesc i-a dat guvernului unguresc o satisfacȋie atât de neînsemnată, pentru aceea ura neimpăcată a poporului sêrbesc față de Magiari tot rămâne. Se scie și se înȋelegă

odată Magiarii, că dragoste cu de-a sila nu se face!!

* *

Din incidentul alegerii de primar al Vienei comitetul reuniunii germane din Praga a luat următoarea rezoluție; „Comitetul vede în întorsătura surprinzătoare a cestiunei de primar din Viena un argument nou pentru aceea, că aprecierea optimistă, care au făcut-o mulți, când a ajuns Baden la guvern, este cu totul tot contradictorie opusă situației reale de astăzi. Succesele bătătoare la ochi, cari le realizează partidele ecestrime prin ținuta lor radicală și prin procedura lor fără considerațiune la nimic, îndreptătesc urgenta dorință, ca partidul german în cameră să-și urmeze programul seu fără nici o considerare la politica guvernului, să se folosească de toate mijlocele parlamentare și să nu crute nimic, spre a promova interesele naționale și politice, pentru cari a fost ales! — Dilele cabinetului Badeni se împuținează tot mai tare.

Partidul german îl va părăsi deci și antisemiții încă n'or sta cu mâinile în sin. Tote acestea vor produce multă supărare în sinul lui Israil cel unguresc!

* *

Impăratul Germaniei i-a trimis din Frankfurt Dumineca trecută cancelarului următoarea telegramă: „Astăzi la reîntorcerea a 25-a a zilei, în care s'a încheiat pacea dela Frankfurt, este pentru mine o necesitate, să exprim recunoștința mea față cu funcționarii civili de atunci și de acum, cari au luat m'ă mult sau mai puțin parte la succesele mari din 1870/71. Eu nu amintesc aici numai pe funcționarii dela poartă și telegraf. căroră le-am mulțumit în adresa mea din 18 Ianuarie, ci cu deosebire prestațiunile neobosite și pline de succes ale funcționarilor dela serviciul excelent organizat al trenurilor; asemenea amintesc activitatea plină de merite a funcționarilor marului cuartir principal și a administrațiunei civile în părțile ocupate. Eu am încredere în Dumnezeu, că asemenea timpuri vor mai găsi asemenea bărbați credincioși și iubitori de a aduce sacrificii pentru patria lor.“

Tot în Dumineca trecută s'a desvilit în Frankfurt lângă Main monumentul împăratului Wilhelm în prezența împăratului actual.

Cu ocasiunea acestă împăratul Wilhelm i-a depeșat și principelui Bismark, mulțumindu-i pentru neuitatele servicii, cari le-a făcut el unității Germaniei. Telegrama e plină de căldură față cu binemeritul cancelar. Bismark i-a mulțumit tot telegrafic.

* *

În camera italiană a declarat prim-ministrul di Rudini, că interesul moral, vața, influința Italiei și sângele versat al fiilor ei nu le permit Italianilor să evacueze Africa. Prim-ministrul respinge orice ordine de ți în care s'ar discuta despre estinderea ocupațiunei, care ar duce la un război infinit. Italia din motive politice și militare nu trebuie să se depărteze dela linia Mareb-Belesa. În chipul acesta ar dispăre ori și ce ansă de conflict între Italia și Menelik, și Italia ar ajunge ca să-și asigureze pacea. În fine di Rudini salută pe bravi comandanti Baldissera, Stevani și Prestinari!

Din parlamentul magiar.

Sedința dela 7 Maiu 1896 n.

Conform ordinei de ți satorite în ședințe de ieri, la rând au venit numai trei rapoarte ale comisiei pentru reviziunea ultimă a socotelilor.

La referada lui Szabó Ferencz camera ia spre sciință: raportul despre supererogatele în cuartalul supletoriu pro 1894 și în cuartalul al IV-lea din 1895; apoi licidaturile între Ungaria, Croația și Slavonia pro anul 1893.

Tote acestea se transpun spre competență afacere și casei magnatilor.

Sedința dela 8 l. c. st. n.

Azi s'a început în casa magnatilor desbaterea asupra bugetului și azi s'a și terminat atât în general cât și în special.

Discuțiuni îndelungate nu s'au întemplat. Singur contele Zichy Nándor și-a ridicat glasul în contra politice ce urmăresce guvernul spre dauna morală și materială a poporului, talpa țării.

Recunoșce și el, că pe multe terene a dat țera înainte. Industria și capitala au înflorit și individul încă trăește mai bine. Dar acesta nu și-o poate aroga sieși nici partidul guvernamental nici guvernul, acesta e reacțiunea progresului general european. Er aceea aici acestia nu o pot nega, că poporul sub această domnie decade, sărăcesce, în sentimentele sale religioase se vatămă și se scote din drepturile sale politice. Și dacă acesta piere, patria nu o va salva capitalul prea mult prețuit.

Adevărat, poporul încă nu e copt pentru votul electoral universal, dar cel puțin se nu fie despoiat de ceea ce are, se nu i se apese libertatea elatorială din partea domniei liberale pusă pe sistem de clică din interese de partid, și acesta se nu se declare constituțională când însași ea calcă constituțiunea. Să-i liniscească poporului consciința, să-i asigure drepturile constituționale, să îngrijască de desvoltarea lui materială și se nu-l disugste de tot și atunci vor vedé, că puternică va fi această țără. Altcum se nu se mire, dacă el și soții lui se vor îngriji de acesta pe terenul social și vor repăra pe acest teren greșelile guvernului.

Primesce bugetul, dar nu pentru banfiști, ci pentru țără.

La această vorbire răspunde ministrul president br. Bánffy, carele într'un ton ironic susține, că stările din țără nu sunt toemai așa de negre precum le descrie antevorbitoriul, ci cel mult surii (Alusiune la ironisarea guvernamentalilor din partea oposițiunei când cu strigătele de: sus cu surii la votare! Red.)

După br. Bánffy a luat cuvântul ministrul Wlassics, carele declara, că pentru prepararea terenului pentru autonomia catolică Maj. Sa a permis ținerea unui congres, er pentru introducerea congruii a dispus conșcierea parochiilor și a venetilor preoțesci. Ca basă pentru satorirea salarielor preoțesci se va lua fasiunea dată cu ocasiunea conșcierei.

Acestea la desbaterea generală.

Trecându-se la desbaterea specială, contele Zichy desaprăbă procedura ministrului Wlassics, că numai după luni de zile a comunicat casei rezoluțiunea preafinală privitoare la convocarea congresului pentru autonomia catolică, și acesta numai din interese dn partid. Tot așa nu e mulțumit nici cu dispozițiunile luate în privința congruii.

Ministrul Wlassics se apără er cum pôte, dicend, că convocarea congresului s'a amânât numai până când au fost gata cu toate preparativele pentru ținerea lui.

Dar dela anul 1848 numai azi s'au putut pregăti cu toate pentru convocarea lui? i s'a răspuns.

A mai vorbit Korányi Frigyes despre miseriile sanitare, căruia i-a răspuns ministrul Perczel, promițând tuturor toate. ca de obicei.

Sedința a fost slab cercetată. Dintre prelați a fost de față un singur abate.

Sedința dela 9 l. c. n.

Atât în camera deputaților, cât și în casa magnatilor, s'a ținut numai câte o scurtă ședință în care s'a luat la cunoșcință rescriptul preafinalt privitoriu la încheierea sesiunei actuale și la convocarea celei viitoare pe ziua de 11 l. c.

Noutăți.

Profanare de căsătorie la milleniu.

„Intr'un număr mai vechiu al diariului nostru am scris, că direcțiunea oposițiunei vrând să arete diferitele datini populare, în satul esposițiunei va arangia nunte dela sate în original. Vor aduce din unele ținuturi mire, mirésă, nuntași dimpreună cu preotul din sat. Aici căsătoria civilă o va încheia matriculantul ore-cărui cerc, er cea bisericească preotul din sat în ore-care biserică din capitală, er după aceea nuntași vor mâna la ciarda de-

brețină a esposiței, unde vor ținé ospetul după datinele lor, er s'era vor încheia serbările de nuntă cu un bal în „Pavilionul serbărilor“.

Eri a sosit la Budapesta prima trupă de astfel de nuntași din Noul săsesc, com. Sibiiului: 120 de ómeni, cu orchestra, cu caré și 60 de cai. Ospetul îl vor ținé azi arătând celor curioși datinele poporului săsesc.

Noi peste tot nu aprobăm de loc această idee a direcțiunei, căci nu vedem în ea altceva decât degradarea serbării serioase dela încheierea căsătoriei la nivelul spectacolelor de câștig de pe bină. Credem firm, că preoții catolici din diferitele ținuturi, pe cari și-au pus ochii, în tot casul vor griji, ca nu din credincioșii lor se țăsa astfel de trupe de nunte millenare.

Astfel scrie „Alkotmány“ dela 12 Maiu a. c. n.

N'am avé nimic de adaus la acestea decât espreșiunea regretelor, că frații nostri sași compatrioți însuși se fac de ris înaintea perciunaților și pintenaților din Iudapișta millenară, espunându-și datinele de căsătorie la esposițiune, chiar abstragend dela lucrul principal, dela profanarea căsătoriei prin astfel de procedere, pe care nici episcopul, dar nici poporul săsesc preste tot, nu credem să o apróbe.

Dăm și noi preoților nostrii sfatul ce-l dă „Alkotmány“ preoților catolici cu privire la astfel de producțiuni millenare demoralizătoare.

* *

Invitare. „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ invită la producțiunea musicală-declamatorică ce o va arangia Sâmbătă, în 16 Maiu st. n. 1896, în sala din grădina „Hermann“. Inceputul la 8 ore s'era. Prețul de intrare: Familia (ă 3 persoane) 1 fl. 20 cr.; de persoană 60 cr.; damele 40 cr. NB. Suprasolviri benevole se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale diaristică. Bilete de intrare s'era la casă.

Programa:

1. „Marșul lui Mihaii Vitézul“, de Vist executat de musică.
2. „Deșteptă-te române“, de * * *, cor micșt.
3. „Nu mă abandona“ și „Sârba Boulevardului“ de N. B. executat de musica.
4. „Arcașul“, de G. Teut, cor bărb.
5. „Ochi albaștri“ de * * *, executată de musică.
6. „Cântec de primăvară“, de C. G. Porumbescu, cor micșt.
7. „Stenă lucitoare“, (vals) de Barseanu executat de musică.
8. „Noi vrem pământ“, poezie de G. Coșbuc, declamată de dl I. C. Banciu.
9. „Hora Bucureștilor“, de Tachi, executat de musică.
10. „Sânta ți de libertate“, de A. Flechtenmacher, cor bărbătesc.

După producțiune vor urma jocurile naționale „Călușerul“ și „Bătuta“. Fumatul înainte de orele 10 e oprit.

Onorata inteligință este rugată a se considera prin această de invitată.

* *

Pentru ce sclipesc stelele? Precum este sciut, rațele de lumină emanate din stelele ficse fac o cale de mai multe bilióne de miluri prin teren gol și mai trebuie să străbată și prin atmosfera pământului până ajung la ochii nostri. Dar aerul nici când nu e în perfectă linisee, și precum scim dela balonari, în pături de aer din înălțimi mai mari pot dura cele mai mari furtune, până când imediat deasupra pământului nu se observă nici o mișcare în aer. Rațele stelelor străbat prin aceste regiuni de aer conturbate de furtună și ajung în regiuni acum transparente, acum mai puțin transparente. Deosebirea în privința transparenței aerului în diferitele regiuni ale atmosferei se manifestă în scilpirea stelelor. Când scilpirea se manifestă forte tare, trebuie să deducem, că în regiunile mai înalte ale aerului domnesc furtune forte mari, mai departe, că aceste furtune nu peste multă vreme urmédă și în regiunile de dinjos. Un savant american a construit un scintillometru, cu care statorește punctuos gradul scilpirei și totodată profetesece și cum va fi timpul.

Correspondență particulară

a „Telegrafului Român“.

Dela pólele Retezatului în ziua milleniului.

Onorate Domnule Redactor!

„Lupul își schimbă părul dar nevărul nu“.

Astfel ne spune proverbul român și astfel trebuie să dicem și noi românii gr.-or. despre intenționatele batjocuri, a pretinsului organ național de acolo „Tribuna“, ce le varsă torenții asupra capului bisericei noastre, asupra bisericei noastre biserice.

Un om cu inima împetrită, vându-și batjocurile celea mai scumpe tesauri încă trebuie să se revólte la atari injurii; Iar omul consciu și imparțial trebuie să se indigneze de indrjala ce acei ómeni — copii răsfațați — o comit.

Chiar din punctul acesta de vedere pe când viu a desmînți acelea batjocuri tot odată vă descoper Dle Redactor dorința și simțământul neclințit a întregului popor român gr.-or. din aceste ținuturi ce are și-l păstrează nevătămat pentru capul bisericei noastre.

Noi nu cunoșcem principiile și scopurile de cari sunt conduși cei dela „Tribuna“, cunoșcem însă cărările urmărite și scim prea bine celea ce scriu în detrimentul cauzei, ce dic că o reprezentă, spre învrăjbirea fraților.

Tot asemenea cunoșcem și atitudinea demnă a Escelenției Sale prea bunului nostru metropolit precum și iubirea ce nutresce din leagăn pentru înaintarea și prosperarea poporului, nemului, bisericei și scólei Sale străbune și acesta se dovedesce ca în totdeauna și cu toate ocașiunile, decâte ori a cerut trebuința a reprezentat biserica și scóla, nemul și fii sei cu demnitate ca un adevărat părinte mai mult decât ori care altul.

Și totuși — băeții aceea, fără a ținea cont, cu arma ce li s'a dat, îndrăsnesc a se acăța de „pastorală“ Metropolitului nostru Miron, dată pentru milleniu.

Să acată, ca și presa străină, și caută nod în papură în acel cap de operă, pe care altul n'au fost în stare și n'au avut curagiul ori îndrăsnelă să-l dea publicității.

Și totuși se mai aibă acei copii nedisciplinați trecere la poporul nostru? Nu! nici decăt.

Acel cerculariu, acel „cap de operă“, pe care totă lumea imparțială l'a primit cu însuflețire și cu respect, față de cuprinsul seu clasic, care arată pe Archiereul cel bun, pe adevăratul păstor ce-l dóre și se interesează de turma sa ca un adevărat părinte, — se fie pus în discuția și supus criticeii unor ómeni a căror experiențe numai acum își iau începutul pentru că:

Ómenii de valóre și încă unii chiar gr. cath. vorbesc cu căldură despre cuprinsul acelu cercular, numai domni dela „Tribuna“ se vede că sunt călăuziți de principiul îndatinat, sau de punctul principal al programului lor, de a scala sub ori ce pretecest asupra capului bisericei noastre, ca să-l discrediteze.

Dar amar sau înșelat cu toții cu mic cu mare, cu tiner cu bătrên din redacțiunea „Tribunei“ pentru că prin atâtea bălăcărături intenționate fără leac de basă, ei pe ei se discreditează zilnic și se compromit înaintea lumii, înaintea publicului românesc.

Fóia „Unirea“ din Blaș le-a dat o lecție: „Prelaților se le dăm pace“ Da! „Tribuna“ a ascultat și s'a și supus acelei porunci, cu escepțiunea, ca pe capul bisericei gr.-or. la nici un cas se nu-l lasă în pace.

Și apoi între cei mai acreditați stă capul bisericei gr.-or.: Metropolitul Miron.

Noi nu judecăm că „Tribuna“, că principiul ne conduce. Noi vedem

faptele și după fapte se judecă ori cine — prin urmare;

Pôte „Tribuna“ să vorbească verbi și uscate dar pe noi nu ne va putea seduce nici nu ne va putea deslipi de capul bisericii noastre, pe care îl preamărim, respectăm, și onorăm din totă inima pentru că s'a învrednicit de acesta. Și datori suntem să o facem această, tot românul, tot creștinul gr-or.

Ortodoxul.

Din public. *)

Dare de semă.

(Incheiere).

Cu lista dnei I. Gerasim din Huedin dela: dna Iustina Gerasim 4 fl.

Cu lista dlui Dr. Nedeleu dela: dna Hermina Maniu din Oravița 100 fl.

*) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu e responsabilă

Cu lista dlui N. Hențiu, notar în Seliște dela: Comuna politică Seliște 20 fl., Cassa de păstrare din Seliște 20 fl., d-mna Eleonora de Lemenyi 3 fl. și Nic. Hențiu notar 5 fl.

D-na Agapia D. Vulcu 5 fl., I. Banciu comerciant 3 fl., Dr. Calefariu, medic 3 fl., I. Chirca, v.-not. com. 1 fl., d-na Maria Roman 2 fl., Constandin Herța, contabil 1 fl., d-na Elisabeta Herța 1 fl., Dim. Lăpădat, inv. 1 fl., I. Crișan, inv. 1 fl., D. Banciu, farmacist 2 fl.

Cu lista dlui N. Manegut, prot. în M.-Vasărhely dela: d-na Ana Manegut 4 fl. ca tacsă de membră și 1 fl. colectă, d-na Elena Bârsan și Maria Nicolescu câte 2 fl. ca tacsă de membre ordinare.

Cu lista d-lui Iuliu Popescu, cassariul „Albinei“ dela: dl Dr. Stroia, prof. 2 fl. ca membru 3 fl. colectă, G. Augustini, publicist 2 fl., I. Vințelariu, paroch Oena 1 fl., I. Ghișoiu, paroch, 1 fl., Isaia Popa paroch Oena 1 fl., I. Goga, paroch Rășinari

1 fl., Aurel Millea notar Poplaca 1 fl., Dr. Dobrin advocat Lugos 2 fl., Dr. I. Mețian Zernesci 3 fl., N. Garoiu advocat Zernesci 2 fl., I. Dimian advocat Brașov 10 fl., G. Popp de Băsești propriet. 10 fl., L. Simonescu secr. metrop. 3 fl., I. Crețu 1 fl., S. I. 2 fl., Dr. Cioran, med. 5 fl., St. Moga 1 fl., Dr. Tincu, adv. 1 fl., Daniel Gabor, jude în pens. 2 fl., D. Comșa, prof. 2 fl., Sg. 1 fl., Dr. V. Bologa, direct. 1 fl., E. Borcia 1 fl., I. Șuiaga, preot în Teiu 1 fl., S. 1 fl., L. Imbusan 1 fl., Irimie Spornic, notar în Veștem 1 fl., D. Cordescu, prof. Foventea 5 fl., E. Rumler, fabricant 2 fl., N. Jurca, notar Rășinari 1 fl., Dr. Ios. Blaga, prof. Brașov 1 fl., Dr. E. Cristea, secr. cons. 2 fl., ca membru și 1 fl. colectă, St. Stroia, vice-notar comit. 1 fl., C. Popovici, notar Sadu 1 fl., E. Bergleiter 1 fl., H. p. m. 1 fl., Russu Șirianu, public. 1 fl.

Emilian Cioran 1 fl., S. Borger 1 fl., V. Borger 1 fl., Dr. Ilarion Pușcar, archim. 5 fl., A. Lebu 10 fl., X 5 fl. G. Dima prof. 5 fl., P. Lucuța, căp. în pens. 5 fl., I. Hannia

direct. semin. 5 fl., Iosif St. Șulțiu, consil. de tribunal în pens. 5 fl., Dr. Nicolau Vercerea 5 fl.

Bogzan Florea 15 fl.

Cu lista dlui V. Orășan din Mureș St. Iacob dela: Dșora C. Orășan și Lucreția Russu câte 2 fl. ca membre, Ana Russu 50 cr., Silvia Gerasim 50 cr.

Cu lista dnei V. Doctor dela: d-na Virginia Doctor, preotăsa Hașfalău 2 fl. 05 cr., Chirion Muntean 1 fl., N. Coman 50 cr., V. Tescula 50 cr., V. Mihaiu 25 cr., Ana Cosma 10 cr., dl I. Pălușan 50 cr., Maria Morar 10 cr.

Cu lista dșorei E. Roșiu, Biserica-albă dela: Dșora Măriora Spătar 2 fl., Eugenia Roșu 2 fl., Aurora Liuba 1 fl., Maria & Silvia Paleu 1 fl.

Loterie.

Miercuri, în 13 Maiu n. 1896.

Sibiu: 54 23 75 41 16

A V I S.

In librăria tipografiei archidieceesane se află de vânzare următoarele cărți:

I. Cărți bisericesti.

Biblia ilustrată testamentul vechiu și nou, nelegată fl. 10, legat. fl. 15 —
Chiriadromion (Cazan), nelegat fl. 10, legat. fl. 12 —
Evangelie, neleg. fl. 8 leg. fin. 18 —
Octoich mare, neleg. fl. 17, leg. 20 —
Octoich mic, neleg. fl. 60 cr. leg. 75 —
Orologion (Ciaslov) neleg. cr. 60, legat. fl. 75 —
Proscomidia altariului. fl. 25 —
Pentecostariu neleg. fl. 8, leg. 10 —
Rânduiala la sfințirea bisericilor fl. 250 —
Triodion cu Strajnic neleg. fl. 20, legat. fl. 25 —

II. Cărți scolare.

Abcedar, de Zacharia Boiu nel. cr. 20 leg. fl. 24 —
Abcedar, de Ioan Popescu nel. cr. 20 legat. fl. 25 —
Abcedar, de Silvestru Moldovan nelegat cr. 20 leg. fl. 25 —
Abcedar magiar-român, de N. Putnoky leg. fl. 20 —
Aritmetica, de P. Dima fl. 32 —
Abcedar, de Dogariu & Dariu I. = 30 cr., II. = 20 cr., III. = 35 cr., IV. = 45 —
Aritmetica după Lurz fl. 20 —
Aritmetica de Vlaicu I = 20 cr. II. = 25 cr. III. = 35 —
Carte de cetire de Z. Boiu p. I. ediție nouă, nel. cr. 30 leg. fl. 40 —
Carte de cetire de Z. Boiu p. II. nel. cr. 25 leg. fl. 30 —
Carte de cetire de Ioan Popescu legată fl. 70 —
Catechism de M. Toma fl. 30 —
Catechism bogat fl. 50 —
Cărticică de rugăciuni pentru copii leg. frumos ed. nouă fl. 15 —
Comput de Ioan Popescu fl. 120 —
Compendiu de Pedagogie de I. Popescu ed. nouă fl. 2 —
Compendiu de drept canonic ediție nouă fl. 3 —
Conducător la Abcedar de I. Popescu fl. 10 —
Culegere de cântecene naționale fl. 25 —
Carte de cetire magiară de Crișan și Putnoky partea I. = 70 II. = 120 —
Carte de cântări bisericesti pentru copii fl. 12 —
Curs de limba magiară de Molnár I. II. III. a. fl. 20 —
Constituția patriei de Ioan Popoviciu leg. fl. 20 —
Chemia elementară de Vlaicu fl. 80 —
Chemia anorganică de Filipescu fl. 80 —
Drepturile și datorințele civile fl. 20 —
Elemente de Geografia de Zacharia Boiu fl. 30 —
Elemente de Istoria patriotică de Z. Boiu fl. 30 —
Elemente de Istoria nat. și Fizică de Z. Boiu fl. 30 —
Elemente de Fizică de I. Dariu fl. 30 —
Fizică de Făgărășan fl. 40 —
Gramatica română de Mihailan cl. II. = 10 cr. III. = 16 IV. = 24 —
Geografia pentru sc. populare de I. Dariu leg. fl. 35 —
Geografia pentru sc. populare de Moldovan & Făgărășan fl. 30 —

Geografia pentru sc. medii de Moldovan & Făgărășan I. fl. 120 —
Geografia pentru sc. medii de Moldovan & Făgărășan II. fl. 50 —
Geografia pentru sc. medii de Făgărășan & Bârsan II. fl. 1 —
Gramatica română de I. Dariu fl. 25 —
Gramatica limbii magiare de Crișan & Putnoky fl. 1 —
Istoria biblică pentru sc. populare fl. 30 —
Istoria biblică pentru sc. medii fl. 55 —
Istoria bis. rom. de Șaguna I. II. fl. 3 —
Istoria de Dr. Ilarion Pușcariu fl. 150 —
Istoria bisericăscă ptru sc. pop. fl. 35 —
Istoria bisericăscă pentru sc. medii I. II. fl. 1 —
Istoria Ungariei de Dr. N. Pop fl. 25 —
Istoria Ungariei de S. Moldovan fl. 26 —
Istoria Ungariei pentru sc. medii secundare de V. Goldiș fl. 80 —
Istoria universală pentru sc. medii secundare de V. Goldiș fl. 1 —
Istoria naturală de Dr. D. P. Barcian I. = 50 II. = 60 —
Istoria literaturii române de Lazariu fl. 1 —
Legendar român de V. Petri fl. 50 —
Legendar magiar român de N. Putnoky fl. 30 —
Limba maternă de Dr. Ilarion Pușcariu, ed. nouă fl. 40 —
Mărturisirea ortodoxă fl. 120 —
Pastorală veche fl. 1 —
Pastorală nouă fl. 150 —
Pomăritul de D. Comșa fl. 1 —
Principii din Pedagogie de dr. Il. Pușcariu fl. 1 —
Psihologia empirică de I. Popescu fl. 2 —
Teologia dogmatică fl. 1 —
Teologia morală fl. 150 —
Toldy, Narațiune poetică de Crișan & Putnoky fl. 70 —

III. Cărți literare.

Biografia fericitului Șaguna de N. Popea fl. 250 —
Istoria bis. politico-naționale fl. 1 —
Enchiridion sau carte manulă de canone fl. 4 —
Invățătorul și poporul de Marienescu fl. 50 —
Polemia contra Heliad fl. 50 —
Calendariu pe anul 1896 fl. 30 —
Serisori apologetice fl. 50 —
Sunete și resunete de Z. Boiu fl. 50 —
Scrierea sf. Ioan gură de aur fl. 50 —
Vocabular român german fl. 70 —
Anghira creștină (cuvântări) funebreale de T. V. Gheaja fl. 150 —
Anecdote și glume de T. V. Gheaja fl. 65 —
Antologie română de Manliu fl. 175 —
Cel mai mare bine din lume de Făgărășan fl. 20 —
Cine ce face lui își face, comedie într-un act pentru tinerimea scolară fl. 10 —
Codicele de Mateiu Voilean fl. 80 —
Colinde de A. Marienescu fl. 110 —
Compas românesc de P. Petrescu fl. 50 —
Cuvântări funebreale de Z. Boiu fl. 150 —
Crestomația română de I. Manliu fl. 175 —
Date istorice de I. C. Pușcariu fl. 2 —
Descănțete populare de Marian fl. 2 —
Documente pentru limbă și istoria de Dr. Il. Pușcariu fl. 250 —

Doine și strigături de St. Muntean fl. 12 —
Foi comemorative la serbarea 12/24 Maiu 1892 a lui G. Bariț fl. 80 —
În memoria lui G. Bariț peosii de G. Joandrea fl. 20 —
Întrebări de educațiune și instrucțiune studii pedagogice de Dr. P. Span fl. 1 —
La Alma povesti de Constanța de Dunca Schiau fl. 50 —
Leccionul comunelor bisericesti din archidieceasă de Dr. Remus Roșca fl. 1 —
Noul atac asupra sc. noastre. Manual de drept cambial de I. Socaciu fl. 2 —
Pace vouă de H. Drumond tradusă de D. Făgărășan fl. 20 —
Primatul papal și infalibilitatea papei de I. Broju fl. 25 —
Poesii de Andrei Murășan fl. 150 —
Poetica română de I. Manliu fl. 175 —
Povesici ardelenesti din gura poporului de I. P. Reteganul I—V fl. 125 —
Povestiri alese și întocmite de P. Petrescu fl. 75 —
Retorica și stilistica de I. Manliu fl. 2 —
S'a dus în țară novelă originală de Il. Chendi fl. 15 —
Studiu din economia națională de P. Petrescu fl. 40 —
Satul cu comorile novelă de P. Petrescu fl. 45 —
Stupăritul de C. Dimian fl. 80 —
Vechia metropolie de N. Popea fl. 150 —
Protocollele sinodale dela 1864—1893 toate laolaltă fl. 19 —
Protocollele congresuale dela 1868—1891 toate laolaltă fl. 760 —
Statut organic fl. 25 —
Regulament pentru parochii fl. 10 —
Regulament pentru organizarea provisorie a învățământului fl. 10 —
Regulament pentru procedura matrimonială fl. 20 —
Regulament pentru seminarul pedagogico-teologic Andreian fl. 10 —
Regulament pentru afaceri interne congresuale fl. 20 —

IV. Tipărituri.

Budget c. a. fl. 03 —
Catalog de clasă c. a. fl. 02 —
Catalog de clasă broș. din 10 c. a. fl. 30 —
Catalog de clasă broș. din 15 c. a. fl. 45 —
Catalog de clasă broș. din 20 c. a. fl. 55 —
Carte de evidență c. a. fl. 03 —
Carte de evidență leg. din 30 c. a. fl. 180 —
Carte de evidență leg. din 40 c. a. fl. 210 —
Chronica scolară leg. fl. 150 —
Consemnarea pruncilor obligați a cerceta sc. a. fl. 02 —
Conspecte protopopesici, pentru noucun. fl. 05 —
Conspect despre comunele matre și filie c. a. fl. 03 —
Conspect despre vizitarea sc. lor c. a. fl. 03 —
Conspecte de catechisă c. a. fl. 03 —
Conspecte scolare inv. (date statistice c. a. fl. 06 —
Conspecte prot. I. II. III. c. a. fl. 06 —
Conspecte de absenți săptămânale și lunare c. a. fl. 02 —

Contul capitalelor active c. a. fl. 03 —
Estrase din protocolul botezaților, cununaților și morților esempl. fl. 01 —
Matricula scolară c. a. 2 legată din 50 c. a. fl. 150 —
Inventare pentru averea bisericilor fl. 10 —
Jurnal de casă c. a. fl. 03 —
Jurnal de casă leg. 25 coli fl. 165 —
Jurnal de casă leg. 30 coli fl. 180 —
Obligațiuni ptru biserică esempl. fl. 01 —
Protocolul bunei învoiri c. a. fl. 06 —
Protocolul bunei învoiri leg. din 50 c. a. fl. 4 —
Protocolul parochial c. a. fl. 06 —
Protocolul parochial leg. din 50 c. a. fl. 450 —
Protocolul botezaților c. a. fl. 06 —
Protocolul botezaților I. din 50 c. fl. 450 —
Protocolul cununaților c. a. fl. 06 —
Protocolul cununaților I. din 50 c. fl. 450 —
Protocolul morților c. a. fl. 06 —
Protocolul morților leg. din 50 c. fl. 450 —
Protocol de esibite c. a. fl. 03 —
Protocol de esibite I. din 30 c. a. fl. 180 —
Protocol de esibite I. din 50 c. a. fl. 250 —
Prot. de clasificățiune c. a. fl. 02 —
Prot. de clasificățiune I. din 50 c. fl. 150 —
Specificațiuni pentru noua cununați c. a. fl. 05 —
Testimonii scolare esempl. fl. 02 —
Testimonii de religie fl. 02 —

V. Icoane.

Icoana înmormântării domnului pe pânză fl. 250 —
Icoana înmormântării domnului pe hârtie fl. 50 —
Icoana celor trei Ierarchi pe hârtie fl. 30 —
Icoana Evangeliștilor pe hârtie fl. 50 —
Portret Șaguna fl. 1 —
Portret Gozdu fl. 1 —

VI. Requisite de scris.

Libele de scris à 1 cr. 100 fl. 70 —
Libele de comput à 1 cr. 100 fl. 70 —
Libele de dictando à 1 cr. 100 fl. 70 —
Caete de dictando din 6 foi 4 cr. dip 8 foi 6 cr. din 12 foi cu 8 cr. din 16 foi cu 12 cr. din 20 de foi cu fl. 15 —
Glasuri (tocuri de pene) și de ceruse rotunde și quadrate à 4, 5, 6, 8, 12, 20, 30, 40 cr. și fl. 45 —
Tocuri (c. a. de pene condeiu dela 40 cr. suta până la 50 cr. bucata. fl. 15 —
Hârtie fină de scris de cancelarie și concept à 6, 7, 8, și 10 fl. mii de c. a. fl. 150 —
Ceruse à 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7 bucata și suta à 80 cr. 1 fl. 120 1.80 2 și 7 fl. —
Pene de scris dela 50 cr. până 1 fl. 20 cutie constătatore din 144 bucăți. —
Tablițe de p. a. bucata 7, 10, 12 14 și 15 cu bucata —
Tot felul de hârtie de epistole cu prețuri foarte moderate. —
Notese dela 4 cr. până la 1 fl. bucata. —
Trăisti de sc. a. pentru copii, chipuri pentru copii, Circeale, Văpsele și pensele, Hârtie sugativă. —
Calemar, Liniale, hârtie pentru steluagiu, Albume, Blocuri, Tinte de desen; totfelul de negrăla, toate acestea cu prețuri foarte moderate. —